

REGIONSRÅDSMØDE

MØDETIDSPUNKT

16-03-2021 17:00

MØDESTED

REGIONSRÅDSSALEN

MEDLEMMER

Sophie Hæstorp Andersen	Deltog
Leila Lindén	Deltog
Kim Rockhill	Deltog
Özkan Kocak	Deltog
Erik R. Gregersen	Deltog
Flemming Pless	Deltog
Susanne Due Kristensen	Deltog
Jesper Clausson	Deltog
Lars Gaardhøj	Deltog
Martin Baden	Deltog
Charlotte Holtermann	Deltog
Maria Gudme	Deltog
Bodil Kornbek	Deltog
Karin Friis Bach	Deltog
Stinus Lindgreen	Deltog
Martin Schepelern	Deltog
Annette Randløv	Deltog
Hans Toft	Deltog
Per Tærsebøl	Deltog
Christoffer Buster Reinhardt	Deltog
Karsten Skawbo-Jensen	Deltog
Line Ervolder	Deltog
Jacob Rosenberg	Deltog
Peter Westermann	Deltog
Karoline Vind	Deltog
Stine Roldgaard	Deltog
Niels Høiby	Deltog
Henrik Thorup	Deltog
Finn Rudaizky	Deltog Fraværende ved sag 8 og 9
Freja Södergran	Deltog Fraværende ved sag 1
Martin Geertsen	Deltog
Carsten Scheibye	Deltog
Anne Ehrenreich	Deltog
Randi Mondorf	Deltog
Christine Dal	Deltog
Per Roswall	Deltog Fraværende ved sag 1
Marianne Frederik	Deltog
Tormod Olsen	Deltog
Annie Hagel	Deltog
Torben Kjær	Afbud Stedfortræder Susanne Langer
Qasam Nazir Ahmad	Deltog

INDHOLDSLISTE

6. Energiplan 2025 - finansiering og prioritering af energitiltag 2021 - 25

6. ENERGIPLAN 2025 - FINANSIERING OG PRIORITERING AF ENERGITILTAG 2021 - 25

INDSTILLING

Forretningsudvalget anbefaler over for regionsrådet:

1. **at** der i perioden 2021 – 25 kan gennemføres energibesparende tiltag inden for en samlet ramme på 1 mia. kr. med henblik på dels at nå målet for reduktion af regionens CO2 udledning, dels at bidrage til renoveringsplanens mål om energieffektivisering af bygningsmassen,
2. **at** de konkrete tiltag udvælges på baggrund af de principper for prioritering, der fremgår af mødesagen,
3. **at** konkrete forslag til de energibesparende tiltag, som er nævnt i pkt. 1, forelægges for regionsrådet som særskilte mødesager,
4. **at** tiltagene søges leasingfinansieret gennem Kommune Leasing,
5. **at** projekter, som ikke kan leasingfinansieres i deres helhed, for den resterende del finansieres af de anlægsmidler, som er afsat til renoveringsplanen i budget 2021-24, med bevillingsmæssig berigtigelse i en økonomirapportering,
6. **at** leasingudgifter tilbagebetales via de opnåede energibesparelser,
7. **at** energibesparelser efter endt tilbagebetaling medgår til finansiering af yderligere energitiltag, og
8. **at** Miljø- og Klimaudvalget en gang om året får forelagt afrapportering om gennemførte, igangværende og planlagte projekter

POLITISK BEHANDLING

Regionsrådets beslutning den 16. marts 2021:

Godkendt.

Torben Kjær (Ø) deltog ikke i sagens behandling. Som stedfortræder deltog Susanne Langer (Ø).

Forretningsudvalgets beslutning den 9. marts 2021:

Anbefalet.

Martin Geertsen (V) deltog ikke i sagens behandling.

BAGGRUND

I 2015 vedtog regionsrådet Energiplan 2025, som satte mål og rammer for regionens energieffektiviseringsindsats frem til 2025. Målet er en reduktion af CO2 udledningen med 60% i forhold til udledningen i 2013 – fra 113 tons til 50 tons. Målet nås bl.a. ved effektivisering og modernisering af regionens energiforbrugende installationer mv.

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2019 vedtog regionsrådet samtidig en renoveringsplan for regionens ældre bygningsmasse, som har et betydeligt vedligeholdelsesmæssigt efterslæb. Renoveringsplanen indebærer et tilstandsløft over 10 år for 7 mia. kr. Renoveringsplanen finansieres i henhold til budgetvedtagelsen dels af særskilte bevillinger på investeringsbudgettet, dels gennem besparelser og effektiviseringer inden for den økonomiske driftsramme for Center for Ejendomme. Det har hidtil i arbejdet med renoveringsplanen været forudsat, at et tilstandsløft af energiinstallationerne med deraf følgende effektiviseringer kan bidrage med 836 mio. kr. til finansiering af renoveringsplanen i perioden 2021-25.

Til at gennemføre energiplanen blev der i 2018 efter opnået EU-tilskud fra det såkaldte ELENAProgram

iværksat et energiprogram, som har gennemført en energikortlægning af 1,2 mio. m² bygningsareal og et analysearbejde for at afdække hvilke projekter, som er bedst egnede til at tilgodese både energiplanens og renoveringsplanens formål. Rammen for det videre arbejde med energieffektiviseringer forelægges til godkendelse i denne sag, mens de første konkrete projekter på et antal af regionens ejendomme forelægges i den følgende sag på dagsordenen.

Miljø- og Klimaudvalget har efter styrelsesvedtægten politikudviklende og -opfølgende opgaver inden for bl.a. erfaringsopsamling omkring klima, lavt energiforbrug, byggematerialer og spildevandshåndtering fra nye hospitalsbyggerier og renoveringsprojekter. Miljø- og Klimaudvalget vil derfor fremadrettet følge det videre arbejde med Energiplan 2025 sammen med Grøn 2030 - programmet for ”Grønne og ansvarlige hospitaler.” Som en del af denne opfølgning foreslås det, at udvalget får forelagt en årlig afrapportering om gennemførte, igangværende og planlagte projekter, ligesom udvalget fremover vil behandle konkrete sager om iværksættelse af energiprojekter og afgive indstilling til brug for forretningsudvalgets og regionsrådets behandling.

SAGSFREMSTILLING

En lang række energieffektiviseringsprojekter søges realiseret i forbindelse med Energiplan 2025 samt renoveringsplanen. Projekterne forventes at indfri CO₂-målsætningen i Energiplan 2025 og samtidig bidrage med et tilstandsløft af den ældre del af regionens bygningsmasse, som har et vedligeholdelseefterslæb.

Energikortlægning

Der er gennemført en energikortlægning af størstedelen af regionens bygningsmasse, herunder en kortlægning af ejendommenes bygningsautomatik og en indledende kortlægning af solcelle-potentialet. Energikortlægningen har fokuseret på regionens tekniske anlæg, da de har et stort energiforbrug og som oftest også kortere tilbagebetalingstider end klimaskærmsprojekter, som fx udskiftning af vinduer. Udover potentielle tiltag har kortlægningen afdækket estimerede investeringssummer, estimeret energibesparelse samt estimeret rentabilitet og bidrag til tilstandsløft.

Typer af tiltag

Kortlægningen har hovedsageligt identificeret energitiltag inden for følgende områder:

- Ventilation og varmegenvinding
- Køling
- Pumper
- Bygnings- og processtyringsautomatik
- Optimering af anlæg
- Klimaskærm.

Hertil kommer:

- Belysning
- Solceller

Administrationen har analyseret resultaterne og udvalgt en række tiltag til videre bearbejdning. Der vedlægges til illustration af kortlægningens omfang statusrapport for Bispebjerg Hospital. Det bemærkes, at rapportens udgiftsestimater er eksklusive uforudsete udgifter mv.

Principper for prioritering

De udvalgte projekter er prioriteret ud fra tre hovedkriterier:

- Bidrag til CO2-reduktionen (Energiplan 2025)
- Bidrag til tilstandsløft (Renoveringsplanen)
- Investeringssum og energibesparelse, med fokus på nettodriftsbesparelsen (for at sikre fornuftige økonomiske rammer)

Projekter der primært giver en energibesparelse og dermed en CO2-reduktion bør have en relativt kort simpel tilbagebetalingstid (op til ca. 12 år pr. enkelttiltag), hvor projekter med stor andel af tilstandsløft kan have længere tilbagebetalingstider. Herudover ses der også på andre forhold, som kan have indflydelse på, om projektet prioriteres:

- Minimering af forstyrrelsen af hospitalsdriften i udførelsesfasen
- Betydningen for den tekniske drift
- Betydningen for arbejdsmiljøet

Følgende to eksempler illustrerer både udvælgelseskriterierne og spændet mellem projekternes størrelse og omfang:

Ventilationen i centralkomplekset på Rigshospitalet, Blegdamsvej

Eksisterende ventilationsanlæg i centralkomplekset stammer fra bygningens opførelse og har været i drift i 50 år og trænger i høj grad til renovering. En renovering af anlæggene og en opgradering af anlægsstyringen anslås til ca. 200 mio. kr., men vil også give en del energibesparelser. Dette store energiprojekt vil give et massivt bidrag til tilstandsløftet og også til energibesparelsen, men har en simpel tilbagebetalingstid på godt 20 år. Selvom tilbagebetalingstiden er lang, så er det værd at tage med, da det i så høj grad bidrager til tilstandsløftet.

Bygning G på Gentofte Hospital

Energiltag i bygning G består af en række mindre tiltag, som bl.a. omfatter udskiftning af køleventil, ventilatorer samt skift af filtre og rensning af varmegenvindingsanlæg. Der etableres tryk- og temperaturfølere og luftskifte reduceres udenfor bygningens brugstid. Her hentes der ikke noget stort bidrag til tilstandsløftet, men en investering her på 270.000 kr. har en energibesparelse på ca. 150.000 kr. årligt og giver en tilbagebetalingstid på kun 1,8 år.

Prioriteringen af projekterne efter de nævnte kriterier har haft fokus på energibesparelsen, effekten på tilstandsløftet og fokus på, at tiltagens levetid er længere end tilbagebetalingstiden.

Administrationen anslår den samlede investeringssum til at være ca. 1 mia. kr. i 2021 prisniveau med en skønnet tilbagebetalingstid på gennemsnitligt 15 år. Estimerne skal løbende kvalificeres i forbindelse med udarbejdelse af byggeprogrammer, projektering, de konkrete prisbud fra entreprenører, samt vurdering af eventuelle afledte driftsomkostninger. En opdateret oversigt over den samlede prioriterede projektportefølje vil blive forelagt for regionsrådet én gang årligt.

Pejlemærke ift. Energiplan 2025

Energiplan 2025's pejlemærke for den energibesparelse, der kunne opnås fra planens indsatsområde 1 - den forcerede energirenovering - var 65 GWh eller 83 mio. kr. i 2015-niveau.

Ud fra energikortlægningen og de prioriterede tiltag estimeres der nu en årlig energibesparelse på 110 GWh, fordelt på 21 GWh strøm, 2,7 GWh naturgas og 85,7 GWh varme. Dette kan med nuværende forbrug og energipriser, omregnes til en potentiel årlig besparelse på 76 mio. kr., som bruges til tilbagebetaling af leasingfinansieringen. I forhold til energiplanen er effektiviserings-potentialet målt i kWh – og dermed CO2-reduktionen - altså væsentligt større, mens forholdet mellem el og varme er helt omvendt. I Energiplan 2025 var det antaget, at den største energibesparelse skulle hentes på el (72 %) og kun en mindre del på varme (28 %). Energi-kortlægningen viser, at den største besparelse ligger på

varmen (81 %) frem for el (19 %). Det er baggrunden for, at besparelsen i kroner og øre er mindre end forudsat i energiplanen og at tilbagebetalingstiden dermed også bliver længere end forudsat.

Pejlemærke ift. renoveringsplanen

Med tilstandsløft opnås samlet set en mere effektiv drift med færre akutte reparationer. Det er ikke alle disse projekter, som også giver tilstandsløft.

Der er estimeret et bidrag til tilstandsløftet på ca. 700 mio. kr. Estimatet ligger noget under målsætningen på 836 mio. kr. og den fælles styregruppe for energiplanen og renoveringsplanen i Center for Ejendomme vil derfor se på mulighederne for inden for de angivne prioriteringskriterier at udvide projektporteføljen med renoveringstiltag på klimaskærme, der kan give både energibesparelser og tilstandsløft. Med tilstandsløft opnås samlet set en mere effektiv drift med færre akutte reparationer. Ved klimaskærmsprojekter må der imidlertid forventes en lang tilbagebetalingstid. Investering i energiprojekter, som giver tilstandsløft, har til gengæld den fordel, at de ikke belaster regionens anlægsbudget eller rammer anlægsloftet, da de leasingfinansieres. En mulig forøgelse af bidrag til tilstandsløftet kan i forhold til de nu prioriterede energitiltag bl.a. ses på baggrund af, at målet for CO₂-reduktion i 2025 i forhold til 2013 med de prioriterede tiltag er opfyldt med 169%.

Realisering af de første projekter under energiprogrammet foreslås i næste sag på dagsordenen igangsæt nu. Såfremt den fornyede gennemgang giver anledning til en ændret udvælgelse af energiprojekter inden for de angivne kriterier for prioritering, eller til et forslag om ændring af kriterierne, vil det fremgå af den afrapporteringssag med status for energiprojekterne, som forelægges senere på året.

Overvågning af energibesparelser

Tiltagens energieffektiviseringer følges både ift. CO₂, kWh og kr. En del af det samlede energiprogram vil være etablering af et energiovervågningssystem for regionens ejendomsportefølje, inkl. opsætning af energimålere. Dette forventes igangsæt i første halvdel af 2021.

Tidsplan

Tidsplanen for udførelsen af projekterne er perioden 2021 til og med 2025, men vil med supplerende tiltag ift. fx klimaskærmsprojekter kunne strække sig ud over 2025.

KONSEKVENSER

Hvis regionsrådet tiltræder indstillingen, godkendes principper for udførelsen af energitiltag under energiprogrammet, herunder om leasingfinansiering af projekterne og principper for prioriteringen af projekter til gennemførelse. Energiprogrammet er med den betydelige reduktion af CO₂-udledningen, som summen af tiltag kan medføre, i overensstemmelse med FN's verdensmål.

RISIKOVURDERING

Der er en ikke ubetydelig usikkerhed ift. de pt. estimerede investeringssummer og de forventede energibesparelser i det samlede energiprogram, da der endnu ikke er gennemført vurdering på projekteringsniveau af de enkelte projekter eller indhentet konkrete pristilbud. Det er derfor nødvendigt at revurdere de prioriterede projekter i programmet efter en nærmere bearbejdning og indhentning af konkrete tilbud, inden det enkelte projekt sættes i gang.

ØKONOMI

Etableringsudgifter forudsættes - som i regionens hidtidige ESCO-projekter - leasingfinansieret hos Kommune Leasing. Det sikres, at projekterne på de enkelte matrikler eller grupper af matrikler får individuelle tilbagebetalingstider ift. Kommune Leasing.

Tilbagebetalingen afholdes af energibesparelsen hos Center for Ejendomme uden bevillingstekniske ændringer. Realiserede besparelser forbliver i Center for Ejendomme også efter at leasingaftalen er tilbagebetalt. Besparelsen skal efter leasingperiodens udløb anvendes til nye energitiltag i andre projekter eller til at forkorte tilbagebetalingstiden i andre leasede energiprojekter. Der kan forekomme projekter, hvor andre finansieringskilder end leasing indgår, fx hvis et byggeprojekt som en delleverance indeholder energirenoveringstiltag.

Til energikortlægning og rådgivning har EU via ELENA-programmet bevilget støtte på i alt 23 mio. kr. Regionsrådet har derudover i 2019 bevilget 20 mio. kr. til energiprogrammets analysedel. Bevillingen på 20 mio. kr. skal tilbagebetales over 3 år fra 2022 via realiserede energibesparelser. Der tages højde for, at denne tilbagebetaling kan finansieres af energibesparelserne i forbindelse med tilrettelæggelse af betalingsflowet i leasingaftalerne med Kommune Leasing.

I modsætning til tidligere kan statstilskud til energiprojekter ikke forventes, da den særlige statslige tilskudsordning er ophørt. Det fremgår dog af økonomiaftalen for 2021, at den teknologiske investeringsfond, som blev oprettet ved økonomiaftalerne med kommuner og regioner for 2020, i 2021 ”skal udmønte 60 mio. kr. til 13 signaturprojekter med kunstig intelligens, herunder projekter, der indebærer reduktion af CO₂-udledning gennem optimering af energiforbruget i offentlige bygninger.” Det fremgår endvidere af økonomiaftalen, at ”det fastsatte loftsbelagte niveau for anlægsudgifterne (brutto) udgør 3,5 mia. kr. i 2021 med tillæg af afløb fra puljer med statsligt projekttilskud. Heraf gives et tilskud på 1 mia. kr. i 2021 til grønne investeringer.” Administrationen er opmærksom på disse muligheder i det videre arbejde.

KOMMUNIKATION

Der planlægges en intern kommunikation om igangsættelse af energieffektiviseringen, dels overordnet, dels på lokale intranet efter behov.

Der planlægges en ekstern kommunikation om igangsættelse af energieffektiviseringen samt en løbende kommunikation om gennemførte projekter.

POLITISK BESLUTNINGSPROCES

Sagen forelægges forretningsudvalget den 9. marts 2021 og regionsrådet den 16. marts 2021.

DIREKTØRPÅTEGNING OG KONTAKTPERSON

Mogens Kornbo / Heine Knudsen

JOURNALNUMMER

21014799

BILAGSFORTEGNELSE

- ① 1. Energikortlægning Bispebjerg
- ① 2. Danske Regioners Høringssvar vedr. ændret lovgivning på solcelleområdet
- ① 3. Notat om kommende lovgivning på solcelleområdet